

FORMY PRAWNE PRZEDSIĘBIORCÓW								
	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	Spółka cywilna	Spółka jawna	Spółka partnerska	Spółka komandytowa	Spółka komandytowo-akcyjna	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Spółka akcyjna
Podstawa prawna działalności	Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej ¹	Ustawa z dnia 23 kwietnia 1967 r. Kodeks cywilny ² art. 860-875	Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych ³ art. 22-85	Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych art. 86-101	Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych art. 102-124	Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych art. 125-150	Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych art. 151-300	Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych art. 301-490
Status prawny	Osoba fizyczna posiada zdolność do czynności prawnych (pełną) ⁴	Nie ma osobowości prawnej	Nie ma osobowości prawnej , ale dzięki m.in. firmie (nazwie) i wpisowi do rejestru (KRS) może np. we własnym imieniu nabywać prawa (np. nieruchomości), zaciągać zobowiązania (np. kredyty), pozywać lub być pozywaną.			Ma osobowość prawą , którą otrzymuje z chwilą wpisania do rejestru (KRS).		
Charakter		Spółka osobowa , której podstawą jest współdziałanie osób (wspólników, partnerów), a nie połączenie kapitału. ⁵			Wg kodeksu spółek handlowych -art. 4 § 1 pkt 1 - spółka osobowa . ⁶		Spółka kapitałowa , dla której pierwszoplanowe to połączenie kapitałowe.	
Cel; przeznaczenie⁷	Prowadzenie działalności gospodarczej w małym zakresie	Prowadzenie działalności gospodarczej w mniejszym rozmiarze	Prowadzenie różnorodnej działalności gospodarczej	Prowadzenie działalności gospodarczej w celu wykonywania wolnego zawodu ⁸ w spółce	Prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą (nazwą)		Prowadzenie działalności w każdym prawnie dopuszczonym celu, także w celu prowadzenia działalności gospodarczej	Prowadzenie działalności gospodarczej w szerokim zakresie

¹ Tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.

² Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.

³ Tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.

⁴ Pełną zdolność do czynności prawnych ma osoba fizyczna, która ukończyła 18 rok życia i nie jest ubezwłasnowolniona.

⁵ Mimo odmiennych podstaw prawnych (kodeks cywilny i kodeks spółek handlowych) w spółkach cywilnej, jawnej, partnerskiej podstawą jest współdziałanie osób. Dlatego informacje w tabeli podano dla trzech spółek łącznie.

⁶ W przypadku spółek komandytowej i komandytowo-akcyjnej są one w pewnej części osobowe, a w pewnej części (w odniesieniu do komandytariuszy lub akcjonariusza) –kapitałowa. W tabeli przyjęto za kodeksem spółek handlowych spółki osobowe.

⁷ Opisy podane w tej kategorii tabeli przyjęto za podręcznikiem Gorzelny T., Aue W., *Prowadzenie działalności gospodarczej. Podręcznik do nauki zawodu. Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów*, WSiP, Warszawa 2013, s. 50- 56. Jest to podręcznik przeznaczony do kształcenia uczniów zasadniczej szkoły zawodowej, technikum i szkoły policealnej na podstawie efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów, czyli: Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej (PDG), Kompetencje personalne i społeczne (KPS), Organizacja pracy małych zespołów (OMZ) - wyłącznie dla zawodów nauczanych na poziomie technika).

⁸ Do wolnych zawodów zaliczamy np: adwokata, aptekarza, księgowego, lekarza, lekarza stomatologa, lekarza weterynarii, notariusza, pielęgniarkę, radcę prawnego, tłumacza, rzeczoznawcę.

	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	Spółka cywilna	Spółka jawna	Spółka partnerska	Spółka komandytowa	Spółka komandytowo-akcyjna	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Spółka akcyjna
Cel	Podstawowym celem każdego przedsiębiorstwa jest osiągnięcie maksymalnego zysku, przy czym zysk nie jest ostatecznym celem przedsiębiorstwa, ponieważ umożliwia osiągnięcie celu finalnego, celu wyższego rzędu. Celem nadrzędnym, wyższego rzędu może być samorealizacja, uznanie społeczne, rozwój. Oznacza to, że prowadzenie działalności gospodarczej niekoniecznie musi wynikać z chęci zysku i może być powodowane innymi motywami.							
Założyciele	jedna osoba fizyczna	co najmniej dwie osoby fizyczne lub prawne ⁹	co najmniej dwie osoby fizyczne, które muszą mieć uprawnienie do wykonywania wolnego zawodu	co najmniej dwie osoby fizyczne lub prawne		jedna lub więcej osób fizycznych, prawnych lub jednostek organizacyjnych, nie posiadających osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną ¹⁰	jedna lub więcej osób; spółka akcyjna nie może być zawiązana wyłącznie przez jednoosobową spółkę z o.o.	
Sposób (tryb) powstania¹¹	Złożenie przez Internet wniosku CEIDG-1 lub osobiście, w urzędzie miasta lub gminy, listem poleconym (poświadczonym notarialnie), elektronicznie, z użyciem bezpiecznego podpisu kwalifikowanego, elektronicznie, bez użycia bezpiecznego podpisu kwalifikowanego.	Umowa w formie pisemnej bez rygору nieważności; działalność rejestrują przedsiębiorcy (osoby fizyczne, prawne) tworzące spółkę.	Umowa w formie pisemnej pod rygorem nieważności oraz dokonanie wpisu do rejestru przedsiębiorców (KRS)	Umowa spółki w formie aktu notarialnego oraz dokonanie wpisu do rejestru przedsiębiorców (KRS)	Sporządzenie statutu oraz innych dokumentów w formie aktu notarialnego i dokonanie wpisu do rejestru przedsiębiorców (KRS)	Zawarcie umowy spółki w formie aktu notarialnego oraz dokonanie wpisu do rejestru przedsiębiorców (KRS)	Sporządzenie statutu oraz innych dokumentów w formie aktu notarialnego i dokonanie wpisu do rejestru przedsiębiorców (KRS)	

⁹ Wspólnikami mogą być również jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, które ustawowo mają przyznaną zdolność prawną.

¹⁰ Założycielami spółki z o.o. mogą być m.in. spółki osobowe, ale spółka z o.o. nie może zostać założona wyłącznie przez inną jednoosobową spółkę z o.o.

¹¹ Ograniczono się do ogólnych informacji, w kolejnych zajęciach tabela zostanie poszerzona m.in. o formy opodatkowania, składki ZUS.

	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	Spółka cywilna	Spółka jawna	Spółka partnerska	Spółka komandytowa	Spółka komandytowo-akcyjna	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Spółka akcyjna
Kapitał zakładowy (minimalny)	Nie ma prawnie określonej wysokości kapitału założycielskiego.	Wysokość kapitału założycielskiego nie jest prawnie określona , a majątek stanowi współwłasność łączną. ¹²			Wkład komandytariuszy (suma komandytowa) jest w umowie spółki określony i wydzielony , majątek stanowi współwłasność łączną.	Wkład akcjonariuszy jest w umowie spółki określony i wydzielony , majątek stanowi współwłasność łączną; minimalny kapitał założycielski powinien wynosić co najmniej 50 000 zł.	Kapitał zakładowy spółki jest podzielony na udziały o równej lub nie wartości nominalnej. Minimalny kapitał założycielski powinien wynosić co najmniej 5 000 zł¹³ , a wartość nominalna udziału nie może być niższa niż 50 zł.	Kapitał zakładowy spółki powinien wynosić co najmniej 100 000 zł , a wartość nominalna akcji nie może być niższa niż 1 grosz.
Firma (nazwa)	Firmą jest imię i nazwisko osoby fizycznej. Do nazwy można dołączyć pseudonim lub określenie wskazujące na przedmiot działalności, miejsce jej prowadzenia oraz inne określenia.	Pod firmą działają tylko przedsiębiorcy tworzący spółkę cywilną. Nazwą spółki cywilnej mogą być np. imiona i nazwiska wszystkich wspólników z dodatkiem „spółka cywilna”.	Firmę tworzą nazwiska lub firmy (nazwy) wszystkich wspólników albo nazwisko lub firma (nazwa) jednego, czy kilku wspólników oraz dodatkowe oznaczenie „spółka jawna”. Można używać skrótu „sp.j.”.	Firma powinna zawierać nazwisko co najmniej jednego partnera, oznaczenie „i partner” lub „i partnerzy” albo „spółka partnerska” oraz określenie wolnego zawodu. Można używać skrótu „sp.p.”. ¹⁴	Firma powinna zawierać nazwisko jednego lub kilku komplementariuszy oraz dodatkowe oznaczenie „spółka komandytowa”. Można używać skrótu „sp.k.”. ¹⁵	Firma powinna zawierać nazwiska jednego lub kilku komplementariuszy oraz dodatkowe oznaczenie „spółka komandytowo-akcyjna”. Można używać skrótu „S.K.A.”.	Firma może być określona dowolnie, ale powinna zawierać dodatkowe oznaczenie „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Dopuszczalne jest używanie skrótu „spółka z o.o.” lub „sp. z o.o.”.	Firma może być określona dowolnie, ale powinna zawierać dodatkowe oznaczenie „spółka akcyjna”. Dopuszczalne jest używanie skrótu „S.A.”.

¹² Każdy wspólnik jest właścicielem majątku jako niepodzielnej całości i ma tu zastosowanie prawo niepodzielnej ręki.

¹³ Uległ on zmniejszeniu z 50000 zł. W 2013 roku trwały prace nad kolejnymi zmianami w tym zakresie i proponowano wprowadzić zmniejszenie kapitału zakładowego, ale utworzenie na pokrycie ewentualnych strat kapitału zapasowego.

¹⁴ Firmy z oznaczeniem „i partner” bądź „i partnerzy” albo „spółka partnerska” oraz skrótu „sp.p.” może używać tylko spółka partnerska.

	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	Spółka cywilna	Spółka jawna	Spółka partnerska	Spółka komandytowa	Spółka komandytowo-akcyjna	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Spółka akcyjna
Odpowiedzialność za zobowiązania	całym swoim majątkiem	Za zobowiązania odpowiada spółka ze wspólnikami. Natomiast wspólnicy ponoszą pełną i solidarną odpowiedzialność całym majątkiem osobistym.		Spółka odpowiada tylko z partnerem, którego zobowiązania dotyczą ¹⁶ . Każdy partner odpowiada swoim majątkiem osobistym tylko za swoje zobowiązania	Za zobowiązania odpowiada spółka z komplementariuszami. Komplementariusze ponoszą odpowiedzialność pełną i solidarną, natomiast komandytariusze - do wysokości wniesionego wkładu Komplementariusze ponoszą odpowiedzialność pełną i solidarną, natomiast akcjonariusze - do wysokości akcji		Spółka odpowiada całym swoim majątkiem. Natomiast akcjonariusze/udziałowcy ponoszą odpowiedzialność ograniczoną do wysokości udziałów lub akcji	
Opodatkowanie ¹⁷	Podatek dochodowy – zyski w przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej osoby fizycznej opodatkowane są podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Opodatkowanie może przyjąć następujące formy w zależności od	Spółki osobowe nie są one podatnikami, tylko podatnikami są wspólnicy. I tak np. spółka cywilna i spółka jawna, jako spółki osobowe nie są podatnikami podatku dochodowego. Podatnikami są wspólnicy, którzy mogą wybrać formę opodatkowania: ryczałt ewidencjonowany, opodatkowanie na zasadach ogólnych (18% i 32%), podatek liniowy (19%). Należy pamiętać również o opłaceniu przez wspólników składek ZUS, które są obciążeniami parapodatkowymi.		Podatnikami są ich wspólnicy. Należy wymienić sposoby	Opodatkowani są poszczególni	PIT- podatek dochodowy od osób fizycznych lub CIT- podatek dochodowy od	W spółkach kapitałowych dochód spółki podlega opodatkowaniu 19% podatkiem dochodowym od osób prawnych, następnie zysk, który wg wcześniej ustalonych wartości biorą wspólnicy, również jest opodatkowany na 19%. Wyjątkiem jest spółka z o.o., której 100% udziałów należy do jednej osoby. W takim przypadku wspólnik spółki jest zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenia tak jak osoba prowadząca samodzielnie działalność gospodarczą. CIT – podatek dochodowy od osób CIT – podatek dochodowy od	

¹⁵ Jeżeli komplementariuszem jest osoba prawna, firma spółki komandytowej powinna zawierać pełne brzmienie firmy (nazwy) tej osoby prawnej z dodatkowym oznaczeniem „spółka komandytowa”. Nie wyklucza to zamieszczenia nazwiska komplementariusza, który jest osobą fizyczną. Nazwisko komandytariusza nie może być zamieszczane w firmie spółki. W przypadku zamieszczenia nazwiska lub firmy (nazwy) komandytariusza w firmie spółki, komandytariusz ten odpowiada wobec osób trzecich tak jak komplementariusz.

¹⁶ Umowa może stanowić inne rozwiązanie.

¹⁷ Przewidywany jest podatek obrotowy.

	<p>obrotów przedsiębiorstwa oraz przedmiotu działalności: karta podatkowa, ryczałt ewidencjonowany (od 3% do 20% przychodu), opodatkowanie dochodu na zasadach ogólnych (18% i 32%), Podatek liniowy (19%). Oprócz tego występują obciążenia parapodatkowe (ZUS).</p>	<p>opodatkowania: ryczałt ewidencjonowany, opodatkowanie dochodu na zasadach ogólnych (18% i 32%), podatek liniowy (19%) Składki ZUS (w przypadku wspólników będących osobami fizycznymi).</p>	<p>partnerzy spółki: PIT – podatek dochodowy od osób fizycznych</p>	<p>osób prawnych; każdy ze wspólników jest opodatkowany oddzielnie</p>	<p>prawnych</p>	<p>osób prawnych</p>
--	---	--	---	--	-----------------	----------------------

	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	Spółka cywilna	Spółka jawna	Spółka partnerska	Spółka komandytowa	Spółka komandytowo-akcyjna	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Spółka akcyjna
Organy i stosunki wewnętrzne	brak	Nie ma obowiązku powoływania organów, a każdy wspólnik ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki. Również każdy wspólnik ma prawo do równego udziału w zyskach i uczestniczy w stratach w tym samym stosunku; umowa spółki może różnicować prawa i obowiązki wspólników, w tym udział w zyskach i stratach.		Nie ma określonych prawem organów. Może być powołany w umowie zarząd. Prawo do reprezentowania spółki ma każdy partner chyba, że umowa stanowi inaczej.	Sprawy spółki prowadzą komplementariusze, natomiast komandytariusze mają jedynie prawo kontroli działalności spółki. Udział wspólników w zyskach i stratach określa umowa spółki.	Organem spółki jest walne zgromadzenie, ale można ustanowić radę nadzorczą; jeżeli liczba akcjonariuszy przekracza 25 osób, ustanowienie rady nadzorczej jest obowiązkowe, sprawy spółki prowadzą komplementariusze	Obligatoryjnie tworzonymi organami spółki są: zgromadzenie wspólników i zarząd, w spółkach o kapitale zakładowym powyżej 500000 zł i liczbie wspólników powyżej 25 osób obowiązkowe jest utworzenie rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej	Organami spółki są: walne zgromadzenie, rada nadzorcza oraz zarząd; kompetencje organów określa statut zgodnie ze stosownymi przepisami kodeksu handlowego